

AKO
NAŠTVAŤ
R•I•M•A•N•A

ROMAN BRAT

A k o
n a š t v a ť
R • i • m • a • n • a

interaktívny príbeh o našich predkoch

Pôvodná tvorba

A k o
n a š t v a ť
R • i • m • a • n • a

ROMAN BRAT

Copyright © Roman Brat, 2013
Illustrations © Peter Pollág, 2013
Slovak edition © FORZA MUSIC, spol. s r.o., 2013
All rights reserved

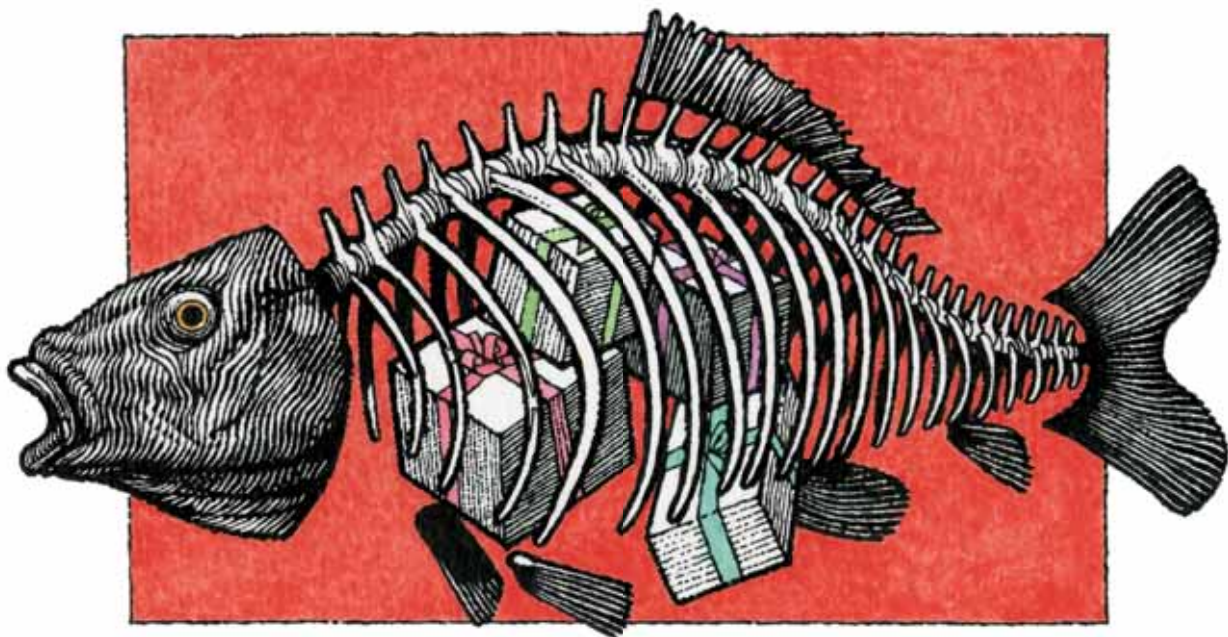
This publication was published with financial
support of The Ministry of Culture of Slovak Republic

ISBN 978-80-89359-57-8

ZÁHADNÁ CESTA DO MINULOSTI

VONKU FÚKALO A SILNO MRZLO. Na oknách sa plazili ľadové kvety a ja som si predstavoval, že chcú preniknúť dnu, aby mohli svojou reťazou ovinúť vianočný stromček. Večerali sme. Z cédečka zneli koledy a my sme sa vyobliekaní prplali s rybou na tanieri. Ani sme na seba nepozreli. Teda neviem, či mamka a ocko áno, ale ja som mal oči len pre toho kapra, čo mi otravoval každé Vianoce život. Hltal som tú potvoru najrýchlejšie, ako sa dalo, len nech už to mám za sebou!

Po chvíli som bez kosti v krku ukázal na svoj prázdny tanier a postavil sa. Stačil však jediný mamkin pohľad, aby som dosadol naspäť. Ocko slimák ešte dojedal. Čo už, toto neurýchlím. Privrel som oči a pokúšal sa hádať, čo asi dostanem.

Nedá sa povedať, že počítačové hry mám radšej ako knihy, jedno i druhé je super. No keď som si pod stromčekom našiel darček s tajomným názvom Záhadná cesta do minulosti, interaktívna hra pre veľkých aj malých, prudko sa mi rozbúchalo srdce.

– Oci, to znie bombovo, – skríkol som a celý nadšený som pristúpil k svojmu väčšiemu rodičovi, aby som z neho vypáčil ďalšie informácie.

– To si píš, že je to bomba. Veď uvidíš! – vyhlásil a naširoko sa usmieval.

Napadlo mi, že nechce o tom viac hovoriť, akoby vianočné prekvapenie malo pokračovať, až keď hru nainštalujem v počítači.

– Vďaka, mami, vďaka, oci, – objal som ich a odpratal sa do izby.

– No počkaj, kam ideš? Ešte sme neskončili, – začul som mamku, ako za mnou kričí, no už som sa nedal zastaviť. Netrpezlivý som odhodlane mieril k svojmu compu. Ostatné darčeky ma v tej chvíli nezaujímali. Ocko povedal, že to je bomba hra, a tak nebolo čo riešiť.

Prvé, čo ma dostalo, bola grafika. Famózna. Ostré farby, všetko n dizajnované ako z Hollywoodu. V úvode hry sa mi zjavil záhadný starec v bielom plášti. Vyzeral dobrácky, no zároveň veľmi tajomne. Mal najmenej stopäť rokov, vráskavú tvár a v malých čiernych očkách mu blčali ohníky. Najskôr mi čosi zamrmlal v jazyku, ktorému som nerozumel, a potom prešiel do angličtiny. Ibaže aj v angline som dosť čajový, preto som radšej vyhladal jazykové verzie a klikol si na slovenčinu.

– Pax et bonum, pokoj a dobro, – povedal starec a odmlčal sa. Ticho. Civel som naňho, vyvaľoval oči... On hľadel na mňa, aj mrkal pri tom, hoci zaryto mlčal.

– Pak sem sum... – skúsil som, či zareaguje na môj pozdrav.

– Nie pak sem sum... Pax et bonum, pokoj a dobro. Musíš to povedať presne, lebo sa nedostaneš ďalej.

– Pax et bonum. Pokoj a dobro, – zašepkal som ticho.

Vtom za starcom akoby spadla opona a namiesto modrého pozadia som uvidel rozsiahlu zelenú lúku s pasúcimi sa koňmi. Bolo ich mrte veľa: bielych, čiernych, hnedých... Ako hovorím, celé stádo, a prehánalo sa po rozľahlých pasienkoch. Na lúke bol aj akýsi domček a od neho sa k horizontu vinula cestička.

– Si pripravený, priateľ môj? – spýtal sa ma starec a opäť čakal na odpoveď.

– Áno. Som pripravený.

– Koľko máš rokov?

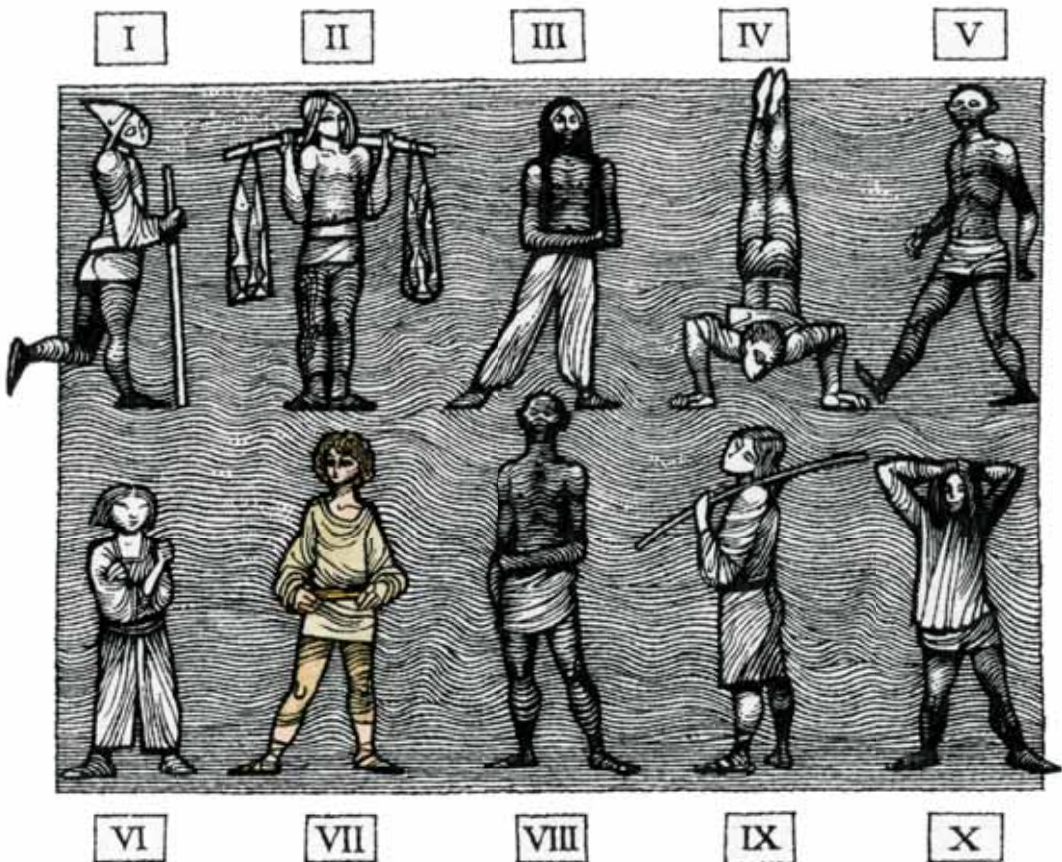
– Jedenásť.

Starec luskol a ukazovákom pravej ruky ukázal na domček. Postupne z neho vyšlo desať chlapcov približne v mojom veku. Chlapci boli vysokí i nižší, bieli aj čierni, zo dvaja dokonca akísi šikmookí...

– Identifikuj sa, – prikázal mi starec a čakal.

To slovo som nepoznal. Znervóznel som. Ruky sa mi potili a srdce mi opäť prudko bilo. Čo ak rýchlo nesplním, čo odo mňa žiada? Vyskočil som zo stoličky a bežal do obývačky.

– Oci, mám sa identifikovať...

Ocko sa ku mne naklonil a stíšeným hlasom sa ma spýtal:

– Tak čo, už sa s tebou zhovára?

– Hej, ale teraz sa musím identifikovať...

– Povedz mu, kto si.

– Ale teraz je tam desať chalanov...

– Musíš označiť toho, ktorým chceš byť, s ktorým sa stotožníš. Chápeš?

Zvrtol som sa na pravej nohe a trielil naspäť do izby. Skočil som na stoličku, až v nej zaprašťalo, a zrak som zabodol do desiatich tvárí nastúpeňých hrdinov.

– Týmto chcem byť, – vykrikol som nedočkavo, akoby sa stavec a dobrodružná hra mali do piatich sekúnd stratiť.

– Povedz číslo.

Môj hrdina bol v poradí siedmy. Zrátal som to najmenej tri razy, aby som sa nepomyšlil, lebo šiesty bol útlý šikmooký Aziat a ôsmy v poradí zasa vysokánsky černocho. Niežeby som nevedel byť členom inej rasy, v interaktívnych hrách je to úplne bežné, no ak som si smel vybrať, nezávažal som. Ten chalan totiž vyzeral celkom ako ja. Akoby ho kreslili podľa mojej fotky.

– Sedem. Chcem byť sedmička!

V tom okamihu vystúpil chalan číslo sedem z radu a na znak radosti zdvihol dovysoka ruky. Naozaj sa tešil, akoby práve vyhral poriadny balík peňazí. Stavec z obrazovky mu pokynul, aby prestal. Môj hrdina na mňa žmurkol, ukázal mi dohora vystretý palec, akože je rád a váži si moje rozhodnutie, a čakal, čo sa bude diať. Stavec vzápätí povedal:

– Ponúkam ti, priateľ môj, tri obdobia. Ty sa rozhodneš, v ktorom budeš hrať svoju hru. Každé z nich je čímsi zvláštne, každé z nich ovplyvnilo dejiny krajiny, z ktorej pochádzaš. Tak vyberaj!

Na obrazovke sa mi zjavili výrazným zlatým písmom tieto údaje:

RÍMSKA RÍŠA

ČAS: 1. storočie

MIESTO: sútok Dunaja a Moravy

VEĽKOMORAVSKÁ RÍŠA

ČAS: 9. storočie

MIESTO: Devín, Nitra

osmanská ríša

ČAS: 17. storočie

MIESTO: Nové Zámky, Filákov

Dlho som neváhal. Klikol som na Rímsku ríšu. Niežeby som nechcel stretnúť trebárs Svätopluka alebo bojovať proti Turkom, no Rimania ma priťahovali od malička. Videl som o nich niekoľko filmov, aj ocko mi o nich rozprával, a keď som sa pred časom dozvedel, že tu neďaleko od Bratislavy mali silný vojenský tábor Carnuntum, nebolo o čom.

Po kliknutí na Rímsku ríšu sa zelené pasienky s koňmi, domom a desiatimi chlapcami stratili a nahradil ich hustý lužný les s hučiacou vodou. Les vyzeral pustý, možno tam boli len nejaké vtáky, lebo som počul ich štebot a trilkovanie. Vtom som na obrazovke zazrel nejakú postavu. Blížila sa ku mne, išiel som si oči vyočiť, aby som zistil, kto to je, no postava sa ukrývala za stromami, akoby sa bála, že ju niekto zbadá a ublíži jej.

Ozval sa starcov hlas:

– Si tu, priateľ môj. Teraz už len závisí od teba, čo sa bude diať.

– Akože odo mňa?

– Si v hustom lužnom lese, v ktorom ťa okrem divej zveri ohrozujú Markomani a Rimania. Nemajú sa veľmi v láske a bojujú proti sebe, lebo túžia ovládnuť tento priestor. Je len na tebe, či tu budeš úspešný!

– Prosím?

– Časy sú kruté. Máš len jeden život, presne ako ozajstní ľudia. V tejto hre zvíťazíš, len ak sa tvojmu hrdinovi podarí spojiť s novým etnikom,

s ktorým sa stotožníš a privedieš ho k Dunaju. S ním sa tu potom musíš usadiť. Ak to zvládneš, uspeješ v prvom leveli a môžeš pokračovať v druhom. A ešte niečo: musíš to stihnúť za mesiac. Ale pozor, hru budeš môcť hrať každý deň len dve hodiny, potom sa sama zavrie.

– Zavrie sa?

– Vypne sa a potom sa otvorí až po polnoci nasledujúceho dňa.

Zmeravel som. Ako mám toto všetko zvládnuť?! Dá sa to vôbec? Myšlienky mi vírili hlavou.

– Mám presťahovať nejaký národ k Dunaju a usadiť sa s ním? – spýtal som sa neveriacky. – Za mesiac?

– To je jedna z podmienok úspechu v hre. Ak si ho definitívne vyvoľíš, vymysli jeho transpozíciu. A nezabudni spustiť časomieru! Veľa šťastia, priateľu. Pax et bonum.

Starec zmizol z obrazovky. Vlasy mi stáli dupkom. Vôbec som netušil, čo je transpozícia a svoj život, život svojho hrdinu, mám odrazu vo vlastných rukách. Veľmi som túžil uspieť. Uvedomil som si, ako nenormálne sa potím aj napriek tomu, že vonku panuje zima. Vrzli dvere. Dnu vošiel ocko:

– Aké obdobie si si vybral?

– Rímsku ríšu. Oci, čo je to transpozícia?

– Presun z jedného miesta na druhé.

– Vieš, číhajú tu na mňa Narkomani a Rimania...

Ocko sa schuti zasmial.

– Markomani! To sú Germáni! No, budem ti držať palce. Pax et bonum!

Ako rýchlo sa zjavil, tak rýchlo aj zmizol. Keď som osamel, zahryzol som si do spodnej pery a spustil časomieru. Boj o čas a priestor sa začal.

I. deň

PRÍPRAVY NA PRESUN

ROZHODOL SOM SA VEELMI RÝCHLO. Len čo som klikol na slovo transpozícia, na obrazovke sa mi zjavila mapa sveta. Starých Slovanov som našiel v ich pravlasti medzi riekami Visla a Dneper. Dosť ďaleko od miesta, kam som ich potreboval presťahovať. Chvíľu som rozmýšľal. Zapol som všetky svoje mozgové závitky. Keby sa vydali na pochod, nielenže by im to trvalo celú večnosť, kým by prišli k Dunaju, ale celkom určite by narazili na ďalších Germánov, ktorí im stáli v ceste, a museli by bojovať. To som vôbec nepotreboval. No tak, rozmýšľaj, rozmýšľaj, hecoval som sa. Hľadel som na okno svojej izby posiate ľadovými kvetmi a predstavoval si, aké možnosti má veľká skupina Slovanov, ktorí sa majú rýchlo dostať takých dvetisíc kilometrov na západ. Čas bežal. Môjho hrdinu na obrazovke počítača vôbec nebolo vidieť. Zrejme sa krčil bez pomoci kdesi v hustých krovinách lužného lesa. Narkomani striehnu, našepkával mi môj vnútorný hlas, a v duchu som sa obával, že ak sú čo len sčasti takí grázli ako niektorí feťáci z nášho parku, tak amen tma! Moje druhé ja príde o život skôr, ako ho začne reálne žiť. Vstal som a pozrel von oknom. V slabom kuželi svetla jediný pohyb na ulici vykonávali snehové vločky. Lietali sem a tam a robili tento večer ešte slávnostnejší. Spásonosná myšlienka prišla sama od seba. Zrak sa kochal poletujúcim snehom a hlava zatiaľ našla pre mojich Slovanov riešenie. Skočil som ku compu a začal konať.

Srdúchovi trhalo okom. Pre jeho okolie to bolo zlé znamenie. Všetci vedeli, že sa mu to stáva zakaždým, keď ho prepadne náhly nával zlosti a on ho nevie ovládnuť. Keď k nemu Trojzub bez zaklopania vtrhol, Srdúch už zaspával. Prudko sa posadil na drevenom lôžku a chvíľu netušil, kde je a čo sa stalo.

V okamihu však veliteľovi svojej osobnej stráže pokynul, aby spustil.

„Vladyka, práve dorazil posol s dôležitou správou. Od východu sa na nás valia Kakaši.“

„A vtrhnú sem ihneď alebo až ráno?“

„Ak pôjdu takým tempom ako doteraz, tak o dva mesiace sú tu!“ povedal Trojzub presvedčivo a vôbec mu nenapadlo, že si z neho vladyka utahuje.

„V poriadku. Tak mi to o dva-tri týždne pripomeň, niečo s tým urobíme,“ oznámil Srdúch Trojzubovi a opäť si ľahol. „Ale teraz vypadni a nechaj ma spať, lebo ťa zajtra pošlem oberať hrach.“

Trojzub neveriacky vypúľil oči, vycíval pospiatky z miestnosti a zavrel za sebou dvere. Toto naozaj nečakal. Ohrozenie je veľmi vážne, no vladyka sa správa ako blázon. Bol z toho úplne vedľa. Niekomu sa musí zveriť, niekomu musí oznámiť, čo práve zažil. Napadol mu Hromotlk. Aj keď ho nemal veľmi v láske, teraz ide o veľa. Trojzub sa rozhodol a zamieril k malému zrubu na kraji lesa. Topil sa v tme, čo mu jasne signalizovalo, že domáci už spia. Posvietil si fakľou na dvere, aby mohol zaklopať a vstúpiť. No Hromotlk ho predišiel. Otvoril a ukázal sa pred ním v celej svojej mohutnosti.

„Čo je? Prišiel si mi podpáliť dom?“ zahundral Hromotlk a smelo pozrel na prišielca.

„Ja nie, ale Kakaši ti ho onedlho podpália.“

Hromotlk nadvihol husté obočie. Trojzub mu ho odjakživa závidel. Také husté a naježené obočie nemal široko-ďaleko nikto. Zavše ho aj podozrieval, že nie je pravé, že pochádza z jazveca, aby Hromotlk vzbudzoval väčší rešpekt. Najradšej by mu ho vytrhal. Pri tejto predstave sa Trojzub v duchu zasmial. Vyzeral by ako ošklbané kura...

„Kakaši?“

„Aziati. Malí šikmookí hrdlorezi! Dali sa na pochod a všetci sa pred nimi pracú.“

„Máme šancu ich zastaviť?“

„Ťažko. Je ich ako kobyliiek!“

„Tak utekajme!“ povedal vážne Hromotlk a vrátil sa do zrubu.

Skôr však ako zavrel, stačil ešte utrušiť:

„Zajtra zvoláme radu starších a presvedčíme vladyku, aby sme sa pohli na západ. A ešte niečo. Treba pohľadať Tryskáča. Bez jeho zázračnej zmesy presun nezvládneme.“

„Skúsím ho nájsť ešte dnes v noci. Musíme mať istotu, že vyrobil pre všetkých dost paliva.“

• • •

Zrak som sústredene upieral na obrazovku a zaznamenával do počítačovej hry svoj príbeh. Bolo to fakt špicové, lebo len čo som si nejakú postavu vymyslel a opísal ju, grafika ihneď zobrazila jej podobu, ktorú som vzápätí potvrdil alebo trochu poopravil. Vtom opäť vrzli dvere.

– Maximilián, si tu už viac ako hodinu, hádam stačilo!

Bola to mamka a v jej hlase zaznel vyčítavý tón. Tón i farbu mamkinho hlasu som si už dávnejšie rozdelil do piatich kategórií. Malo to svoje výhody, lebo ak som správne určil poradové číslo, vyhol som sa nepríjemnostiam. Ak nie, smola. Nasledoval trest. Ale to sa už vďaka mojim rozlišovacím schopnostiam nestávalo často. Takže moja súkromná a tajná stupnica mamkinho zafarbenia hlasu bola takáto: **1. VEÚDNY TÓN A HREJIVÁ FARBA HLASU** sa rovnala absolútnej pohode – to znamená, že som mohol bez problémov neposlúchať a taktizovať. **2. NEUTRÁLNY TÓN A MDLÁ**

FARBA HLASU znamenali malý problém, ktorý mamka riešila, a bolo treba sa mať na pozore. 3. VYČÍTAVÝ TÓN A OSTREJŠIA FARBA HLASU boli jasným signálom, že mamkin príkaz treba radšej poslúchnuť, lebo na vyjednávanie mám len veľmi malý manévrovací priestor. 4. NAHNEVANÝ TÓN A MRAZIVÁ FARBA HLASU ma stavali do pozornosti a automaticky mi zamykali ústa. 5. PISKEAVÝ TÓN A VÝBUŠNÁ FARBA HLASU ma nútili zdúchnuť a zašiiť sa v izbe. Mamka sa menila na fúriu a vtedy zachráň sa, kto môžeš. Aj ocko radšej padal. Takže keď mamka vošla do mojej izby a ja som prisúdil tónu a farbe jej hlasu číslo 3, otočil som sa a s úsmevom na perách sľúbil:

– Áno, mamka, už idem. Len ešte musím dokončiť prvý deň transpozície svojho etnika. Je to veľmi dôležité.

Mamka zagúľala očami, nadýchlá sa, aby mi jasne naznačila, nech ju nebalamutím a švihám za nimi do obývačky, lebo štedrovečerný večer pokračuje a ideme spievať koledy. Lenže ostalo iba pri nádychu. Mamka uro-

bila grimasu a povedala, že mi na celú akciu s etnikom dáva desať minút.

– Desať minút? To dnes nemám šancu. Potrebujem aspoň tridsať, – pokúšal som sa vyjednávať. No potom mamka zmenila tón i farbu svojho hlasu z čísla 3 na číslo 4, a ja som prikývol.

– Tak dobre. O desať minút prídem.

Osamel som. Ostávalo mi desať minút, aby som spustil prípravu svojho etnika na odchod. Pochytila ma panika.

• • •

Tryskáč stál pred nastúpeným ľudom a dával pokyny:

„O týždeň sa tu stretne pobalení. Rozumieme si? Dospelí môžu mať so sebou najviac dva ľahšie batohy, deti jeden. Odlietať budeme v rojoch po päťdesiatich. Uprostred každého roja bude zhruba desať deti, keby potrebovali pomoc. A teraz dobre počúvajte: šošovicu a hrach musíte jesť najmenej dva razy denne, inak sa tak dlho neudržíte vo vzduchu. Rozumieme si?“

*Vtom tučný Bukva zanadával a poťahal malého Oštinohu za šticu. Oci-
kal mu krpce až tak, že si ľavý musel vyzuť a vyliat z neho zapáchajúcu tekutinu. Oštinoha sa rozplakal a všetci vrhli tým smerom vyčítavý pohľad.*

„Odvedte to decko, toto sú vážne veci. Ak nedodržíte, čo vám hovorím, môže sa stať, že neodletíme. Buď všetci, alebo nikto.“

Nezábudka dala Bukvovi zaucho a odvádzala mladšieho syna preč.

„Mala si dať Oštinohovi plienku!“ hneval sa Bukva.

„Nestaraj sa! A nehovor mu tak, volá sa Gaštanko, keby si nevedel!“

Nezábudka sa s plačúcim Oštinohom vytratila z davu a slova sa ujal Kostihoj.

„A čo urobíme s chorými? Budú schopní letieť?“

„Chorí pôjdu v rojoch s najlepšimi letcami. Rozumieme si? Keby niečo, budú ich podopierať.“

„Môže to byť nebezpečné. Tento manéver nemáme vyskúšaný,“ namietol Kostihoj. „Bez skúšky nedám na let povolenie.“

Tryskáč prikývol a mlčky sa začal rozhliadať. Vtom zbadal Pradedu, ako stojí bokom a opiera sa o palicu.

„Praded, prosím ťa, pod' ku mne.“

Praded sa usmial a pobral sa k neďalekej studni. Vystúpil na drevenú konštrukciu a zmätene hľadel do hlbkej jamy.

Tryskáč vykrikoval:

„Praded, preboha, čo robíš?“

„Mám skočiť do studne, nie?“

„Nie! Hovorím, poď ku mne! Rozumieme si? Máš prísť ku mne!!!“

Praded zliezol zo studne a podišiel k Tryskáčovi.

„A čo potrebuješ, synak?“ potľapkal Tryskáča po pleci z vdaky, že nemusí skočiť do studne.

Tryskáč sa naklonil k Pradedovmu uchu a zakričal:

„Dedo, ideme lietať, rozumieme si?“

Praded od radosti podskočil, no dopad na nohy bol neistý a stavec spadol na zem. Nato celý dav zhíkol a všetci v tú ranu bežali neborákovi na pomoc. Ibaže škoda bola väčšia ako pomoc, lebo dav Pradedu takmer udupal. Nebyť Tryskáča, ktorý vzlietol, držiak doráňaného starca za nohu, iste by v tom zmätku zahynul.

„Funguje to. A to ešte Praded nespolupracuje,“ vyhlásil Tryskáč a hladko s Pradedom pristál.

Kostihoj prikývol a pristúpil k Pradedovi, aby sa ho ujal. Ľudia sa pomaly začali rozchádzať. Cítili sa neistí. Bolo im jasné, že nasledujúce týždne a mesiace budú ťažké. Čaká ich dlhý a nebezpečný let, a navyše odchádzajú do končín, o ktorých nikdy pred tým nepočuli. A ešte aj tá šošovica a hrach! Dva razy denne, veď to by zabilo aj vola!

II. deň

ROZLÚČKOVÝ ŽÚR

PEVCI SI VYDOBYLI U SRDÚCHA ROZLÚČKOVÝ ŽÚR. Vtrhli k nemu hneď po Tryskáčových pokynoch a rozhadzovali rukami, že bez poriadnej oslavy rodné lesy a pasienky neopustia, lebo to už by bol fakt trapas, keby si ľudia nemohli naposledy zažúrovať v starej vlasti.

Srdúch mal hlavu plnú starostí. Sedel v chyži na kláte, kde zvykla tróniť jeho veľká obojstranná sekera, a rozmýšľal. Kakaši boli za rohom a oni musia zdúchnuť, a potom ho trápilo, že ako vladyka opakovane zlyhával.

Bolo nad slnko jasnejšie, že ľudia si väčšmi ako jeho vážili Hromotľka, a teraz najnovšie aj Tryskáča. Keď k nemu vtrhli pevcí, bol znechutený. S umelcami nevychádzal dobre, nechápal ich, videli sa mu smiešni a ufňukaní, lebo sa ustavične sťažovali a dobiedzali, že to alebo ono. No len čo k nim zdvihol zrak a ich slová mu začali prenikať do hlavy, z ničoho nič dostal nápad. Tá rozlúčková zábava mu môže v ka-dečom pomôcť. Vyšiel pred chyžu, ukázal na priestor pred ňou, kde sa schádzali ľudia v čase vážnych rozhodnutí, a vyhlásil:

„Posledný žúr v starej vlasti musí byť veľkolepý. Pripravte ho tu. Odtiaľto budeme o týždeň startovať na západ, na tomto mieste sa aj rozlúčime.“

Spoza zavretých dverí ku mne doľahol mamkin hlas. Spozornel som, aby som určil jeho vlastnosti. Bolo to číslo 1, to znamená, že veget. Komu by sa chcelo v tej zime vynášať smeti, mne teda nie. A ešte k tomu takú kopu. Po štedrovečernej nádielke sa nám v byte nakopilo papiera ako na čiernej skládke v najväčšom bratislavskom obvode!

– Maxo, tie smeti, hovorím...

Z čísla 1 bolo razom číslo 3, a ja som vystrelil zo stoličky, akoby ma napadol roj včiel. Rátal som s tým, že mamka mávne rukou a pošle so smetami ocka, maximálne bude zvyšovať hlas postupne. Tieto skoky v stupnici som fakt nemal rád. Pokladal som ich za neférové, lebo prichádzali nečakane a zvykli ma dosť vystrašiť.

– Už idem, – odvetil som namosúrene v otvorených dverách svojej izby.

V kuchyni už na mňa čakalo plné vrece. Bolo temer také vysoké ako ja. Pozrel som na mamku a ona si v mojich očiach prečítala výčitku. Lenže ostala neoblomná. Vôbec to ňou nehlo.

– Ocko teraz nemôže, má povinnosti, – utrúsila.

– Na Božie narodenie? – provokoval som.

– Poradiš si s tým. Si už veľký.

Čo som mal robiť?! Obliekol som sa, obul, chytil vrece do oboch rúk, našťastie vôbec nebolo ťažké, a vyšiel som von. Rozhodol som sa, že pôjdem pešo, nie výťahom. Jednak sa mi nechcelo naň čakať, a potom to vrece naozaj nebolo ťažké. Skôr veľké. Niesol som ho pred sebou tak, že mi zakrývalo výhľad. Až na schodoch som zistil, že som to nedomyslel. Výťah by bol určite lepším riešením. Kráčal som dolu schodmi a odrazu rachot, ako keď človeku na schodoch padne hrniec. No veď aj padol! Ibaže nie hrniec, ale kovové vedro. Na ten lomoz otvorili dvere dve susedky a jeden sused. Susedky sa na mňa milo usmiali a išli si po svojom, ale sused ku mne podišiel celý vytočený.

– Čo si osprostel, Bratm? Nemôžeš niesť taký náklad, a nepozerať pritom pred seba!

Položil som vrece na zem a pozrel susedovi do tváre. Myklo mnou. Nie od úľaku, že som mu zhodil nachystané vedro plné zemiakov, čo práve priniesol z pivnice, ale skôr preto, že vyzeral ako Srdúch, teda ako vladyka z mojej hry. Tá podobnosť ma vydesila.

- Počuješ ma?
- Hej.
- No tak odpovedz, keď ti niečo hovorím.
- Hej, – odvetil som. – Mal som ísť radšej výťahom.

Rozbehol som sa k vedru a začal som doň zbierať porozsýpané zemiaky. Sused ticho stál a pozoroval ma. Vedro so zemiakmi som mu asi do minúty postavil k nohám a chystal som sa odísť so svojím veľkým nákladom papiera. Len čo som uchopil vrece a pohl sa dolu schodmi, opäť zaznel rachot a zemiaky sa kotúľali popri mne. Čo však bolo ešte horšie, letiace kovové vedro ma trafilo do zadku.

– Ty si sa načisto zbláznil? – kričal na mňa Srdúch. – Prečo nedávaš pozor?

Položil som vrece a pozrel na suseda. Tváril sa naštvane, no na perách sa mu mihol neurčitý úsmev. Vlastne to ani nebol úsmev, skôr úškrn, grimasa vyjadrujúca škodoradosť. Vôbec som netušil, čo to má znamenať. Zhodil na mňa vedro, a ešte sa ksichtil ako boh pomsty.

– Prepáčte, – šúchal som si zadok a zároveň sa zohýbal po prvé zemiaky. – Hneď vám ich pozbieram.

A tak som namiesto päťminútovej prestávky na smeti strávil mimo počítača ďalších desať minút so susedom Srdúchom, ktorý ma ktovie prečo nemá rád a ktorý ma pri odchode ani len neodzdrazil. Nuž čo, asi budem musieť pri tejto hre rátať aj s inými prekážkami. Lebo nielen mamka a ocko budú nasledujúci mesiac aktívne vstupovať do môjho dobrodružného príbehu...

Pevci hrali a spievali v tejto zostave: Zlatohlas – spev, Dunihlav – bicie, Dierka – fujara a píšťaly, Brnkačka – lutna. A hrali skvele, lebo všetci sa zabávali. Malý Oštinoha sa natriasal, až z neho plienky padali. Mamka Nezábudka pri ňom podchvíľou kľačala, aby ho nanovo zavinula, lebo nechcela, aby bol na rozlúčkovej zábave holý, no nepomáhala. Oštinoha v plienkach vydržal asi tak tri nasledujúce údery do bubna, do ktorého Dunihlav trieskal takou silou, až sa zdalo, že hrmí. Nezábudka to napokon vzdala. Oštinoha ostal bez plienok a všetci naokolo to chápali. Bukva tentoraz nestrážil svoj